



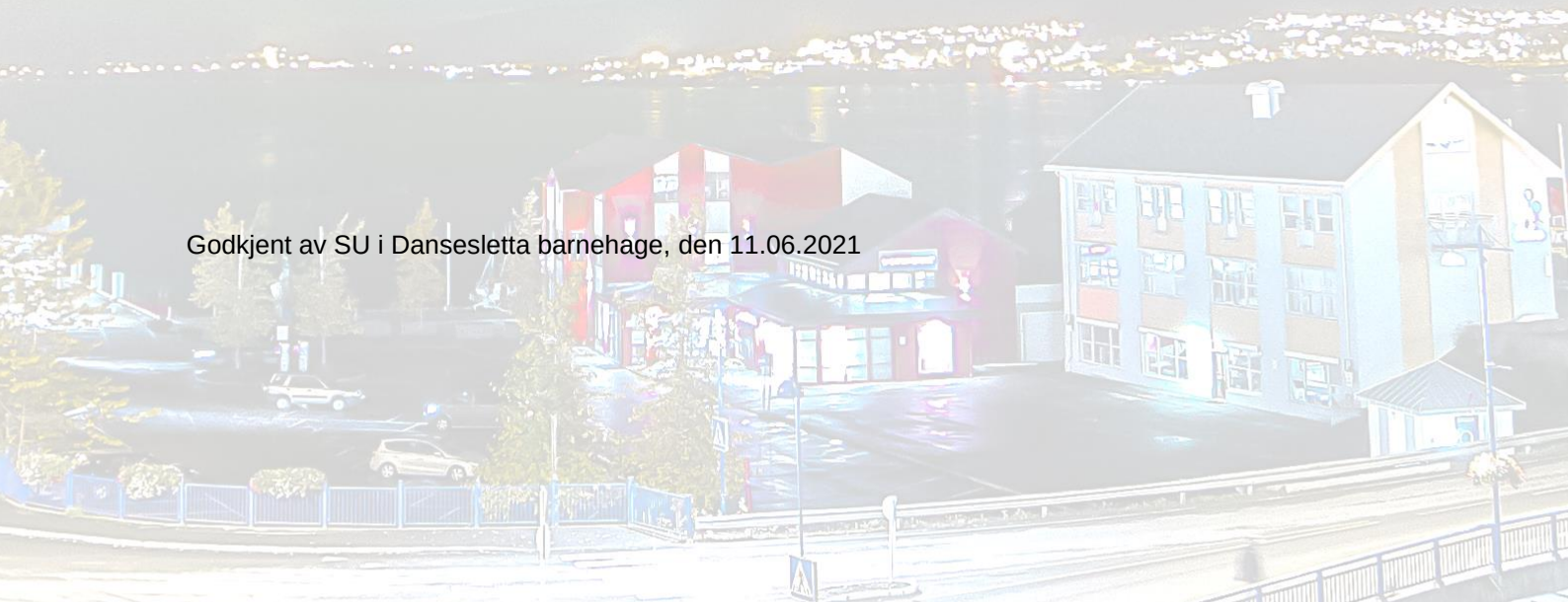
Årsplan

2020/2021

Dansesletta barnehage



Godkjent av SU i Dansesletta barnehage, den 11.06.2021



Innhold

Innledning	3
Om barnehagen	3
Formål og innhold	4
Omsorg.....	4
Lek	4
Læring	4
Danning	5
Vennskap og fellesskap.....	5
Mangfold og gjensidig respekt.....	6
Medvirkning	6
Foreldresamarbeid	7
Tilvenning.....	7
Overgang barnehage-skole.....	8
Tilrettelegging for barn som trenger ekstra hjelp og støtte	8
Eksternt samarbeid.....	8
Planlegging, vurdering og dokumentasjon.....	9
Digital praksis i barnehagen.....	9
Progresjonsplan for fagområdene.....	10
Kommunikasjon, språk og tekst	10
Kropp, bevegelse, mat og helse.....	11
Kunst, kultur og kreativitet	12
Natur, miljø og teknologi.....	13
Antall, rom og form	14
Etikk, religion og filosofi	15
Nærmiljø og samfunn.....	16
Kommunale satsingsområder	17
1. Språk og musikk	17
2. Helsefremmende oppvekst - HOPP.....	18
2.1 Kost og ernæring	18
2.2 Barns psykiske helse	19
2.3 Fysisk aktivitet	20
Planleggingsdager 2021-2022.....	21

Innledning

Barnehagens samfunnsmandat er: at vi skal i nært samarbeid og forståelse med barnas hjem, ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning.

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarn og barnegruppa.

Barnehagens arbeidsmåter skal bidra til å realisere rammeplanen.

Barneperspektivet skal være bærende i det daglige arbeidet og ved valg og gjennomføringer av tema og prosjekter.

Alle barnehager skal bygge på verdigrunnlaget som er fastsatt i barnehageloven og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til.

Årsplanen vår skal vise hvordan barnehagen jobber for å innfri kravene for innhold og oppgaver fastsatt i Lov om barnehage og rammeplan for barnehagene.

Årsplanen skal også vise hvordan barnehagen følger opp felles målsettinger i kommunale satsingsområder:

- Barnehagen skal være bevisst på at språk og musikk har stor innvirkning på barnas utvikling.
- Barna skal få et positivt og bevisst forhold til helse, kosthold og aktivitet.
- Barnehagen skal stadig jobbe med det psykososiale barnehagemiljøet.

Om barnehagen

«Dancesletta barnehage skal være et godt sted å være, for omsorg, lek og lære».

Barnehagen eies og drives av Senja kommune, og tilhører avd. fastland og Senja sør.

I februar 2012 ble Vangsvik og Solli barnehage sammenslått, og fikk det nye navnet *Dancesletta barnehage*. Den består av tre avdelinger; to avdelinger ligger i Sollia, og én avdeling i Vangsvika. **Åpningstiden i barnehagen er: 07.00- 16.45 (16.30 i Vangsvika).**

Avdelingen i Vangsvik ligger ca. 1 km fra sentrum mot Rubbestad. Det er kort vei til fjæra, skogen, butikk og skole. Uteområdet egner seg svært godt til aking om vinteren, og vi har en egen skog like utenfor gjerdet med en del lekeinstallasjoner. Vi har lavvo med ildsted som blir mye brukt gjennom hele året, og egner seg godt til mange ulike aktiviteter. I tillegg kan vi benytte skolens uteområde og gymsal, og grillbu i Brennlia.

De to avdelingene i Sollia heter; *Tyttebæra* er 1-3 år og *Blåbæra* som er 4-6 år. Barnehagen har ett stort lekeområde med plass for sykling og aking, og det er flere lekeapparater. Vi ligger nært skogen, «Langevannet» og lysløypa som vi benytter oss av til både planlagte og spontane aktiviteter.

Barna får all mat og drikke som de trenger i løpet av dagen. Barna bidrar til å forberede to sunne måltider som består av blant annet: brød, knekkebrød, melk, vann, variert pålegg, grønnsaker og frukt. Vi er opptatt av at måltidene skal være en arena for samhandling, god atmosfære og ro til å spise. Barna får varmmåltid minst en gang i uka.

I barnehagen har vi én styrer, tre pedagogiske ledere, to barnehagelærere, fagarbeidere og assistenter. Ekstra ressurs på barnegruppa varierer ved behov. Barnehagen har i perioder studenter og elever i praksis.

Formål og innhold

Omsorg

Personalet skal

- Være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet.
- Legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre.
- Møte alle barn med åpenhet, varme og interesse.
- Ivareta barnas behov for omsorg, inkludert behov for ro og hvile.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Alle barna skal møtes på en omsorgsfull måte og føle seg velkommen i barnehagen.
- Det jobbes med grensesetting og hvordan vi skal være i samspill med hverandre.
- Barna skal lære om egne og andres følelser, samt hvordan vise omsorg og empati.
- Personalet skal etablere relasjon med alle barn og se barnas individuelle behov.

Lek

Leken skal ha en framtrødende plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes.

Personalet skal

- inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne
- Fremme et inkluderende miljø der alle barn kan delta i lek og erfare glede i lek.
- Være bevisst på egen rolle og deltakelse i barnas lek.
- Ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken.
- Bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek, og legge til rette for utvikling av leketemaer.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Barnehagen skal organisere og tilrettelegge for lek gjennom store deler av dagen.
- Personalet skal delta i lek på barnas premisser og følge opp barnas spontane interesser.
- Vi skal støtte, observere og veilede barna i leken, og sørge for at alle barna får delta.
- Alle barna skal få oppleve vennskap og glede i lek.

Læring

Personalet skal

- legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling.
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner.
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi skal sørge for et inkluderende fellesskap og være anerkjennende i forhold til barns læring.
- Vi skal undre oss sammen med barna gjennom daglige rutiner, turer, aktiviteter og lek. Vi skal støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner.
- Personalet skal sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser, erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.

Danning

Personalet skal

- Tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barns identitetsutvikling og positive selvforståelse.
- Bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet.
- Støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre alle barna i barnegruppa.
- Personalet skal være gode rollemodeller og veilede i relasjonsbygging, konfliktløsning, gode samspillmønstre i leken.
- Benytter seg av hverdagsepisoder til å filosofere, samtale og undre seg over livet og ulike verdier.
- Glede og humor skal også være kjennetegn ved barnets tilværelse i barnehagen

Vennskap og fellesskap

Personalet skal

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner.
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi skal være bevisst på hvordan vi er mot hverandre og styrke mangfoldet i barnehagen.
- Personalet skal hjelpe barna slik at de får oppleve nære relasjoner og samhold. Det brukes ulike arbeidsverktøy som «Steg for steg», «Snart 1. klassing» og «Psykologisk førstehjelp» for å øke den sosiale kompetansen hos barna.

- Personalet skal bidra til at barna lærer å løse konflikter, samt lære om egne og andres grenser.
- For å forebygge krenkelser og mobbing i barnehagen jobber personalet ut fra Senja kommunes egen handlingsplan.

Mangfold og gjensidig respekt

Personalet skal

- Fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt.
- Synliggjøre variasjon i verdier, religion, livssyn og mangfold i familieformer.
- Bruke mangfold som ressurs i barnehagen
- Støtte, styrke og følge opp barna utfra deres kulturelle og individuelle bakgrunn.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Internasjonale og kulturelle markeringer hele året
- Markere samefolkets dag og synliggjør samisk kultur.
- Barna skal få oppleve ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, rytmer og litteratur.
- Lære enkle ord på ulike språk (morsmal.no)
- Barna skal bli kjent med ulike familieformer.

Medvirkning

Personalet skal

- Legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.
- Være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnets alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.
- Barn skal jevnlig få lov til å delta i planlegging og evaluering av barnehagens virksomhet.
- Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.

Våre tiltak for å oppnå dette:

Vi skal være tilstedeværende og møte barna på deres initiativ. Barna skal få delta i planlegging og evaluering i hverdagen. Vi skal være åpne for det barna interesserer seg for i øyeblikket og jobbe videre med det.

- Anerkjennende kommunikasjon med barna
- Samlingsstunder
- Barnesamtaler
- Rutinesituasjoner

Foreldresamarbeid

- Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning
- Samarbeidet mellom barnehagen og foreldre/foresatte skal alltid ha barnets beste som mål
- Foreldresamarbeidet skal skje både på individnivå, gruppenivå, gjennom foreldreråd og samarbeidsutvalg (SU).
- Foreldrerådet:
Skal fremme foreldrenes felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Foreldrerådet består av foreldre til alle barna i barnehagen.
- Samarbeidsutvalget (SU):
Skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. SU består av foreldre og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehageeier skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og SU.

Våre tiltak for å arbeide mot målene:

- Foreldresamtaler gjennomføres minst en gang pr. år. Vi har også startsamtaler når barnet begynner i barnehagen. Det er også mulig for ekstra foreldresamtaler ved behov gjennom barnehageåret.
- Foreldremøte har vi to ganger i året, ett før jul og ett etter. Alle foreldre oppfordres til å delta på disse for å ta del i vår jobb med barna.
- Barnehagen skal ha god dialog med, og være tydelige ovenfor foreldrene i hverdagen.
- Vi bruke appen «Min barnehage» både for informasjon til foreldre, bilder i form av pedagogisk dokumentasjon og registrering av barn (ferie/fravær).
- Barnehagen arrangerer sommerfest for barn og foreldre før sommerferien.

Foreldrerepresentanter for barnehageåret 2021-2022:

- Åsta Sortland og Asbjørn Log.
Velges nye representanter fra foreldregruppa, høst 2021 (én fra Sollia og én fra Vangsvika).
- Representanter fra personalet:
 - Jill-Heidi Jakobsen; Sollia
 - Chris Eilertsen; Vangsvika. Velges ny til høsten 2021.

Tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

Barnehagen skal tilpasse tilvenningen til hvert enkelt barn, alle barna er forskjellige og vil derfor ha ulike behov i tilvenningsfasen.

- Foreldre/foresatte oppfordres til å sette av god tid til tilvenning.
- Foreldre får informasjon fra barnehagen før oppstart gjennom et velkomstbrev.
- Det avholdes foreldremøte for nye foreldre på våren.
- Nye barn får en tilknytningsperson som har et ekstra ansvar for etablering av trygge relasjoner og oppfølging den første tiden.

Overgang barnehage-skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Barnehagen følger Senja kommunes plan for overgang mellom barnehage og skole. Formålet med denne planen er å styrke sammenhengen mellom barnehage og skole, og skape en fin overgang for alle barn.
- Vi har ett nært samarbeid med Vikstranda skole i Vangsvika (som de fleste barna her begynner på). I løpet av vårhalvåret gjennomfører vi besøksdager for førskolebarna.
- Det gjennomføres foreldresamtaler for de eldste barna i forkant av overføringsmøtet med skolen. Foreldrene er dermed med på å avgjøre hva som skal videreføres til skolen.

Rosaruss: Siste året i barnehagen markeres med at barna blir rosa-russ.

Barna har egne klubb dager der de gjør ulike aktiviteter som bidrar til at barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Årets avsluttes med en russedåp og russetid på våren, samt en avslutning sammen med foreldre. Det er valgfritt for foreldre om de ønsker å kjøpe russeutstyr.



- Alle aldersdelte klubber/grupper i barnehagen gjennomføres som regel fra september til og med mai.

Tilrettelegging for barn som trenger ekstra hjelp og støtte

Barnehagen skal tilpasse det allmenpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger

Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltakelse.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og det allmenpedagogiske tilbudet. Det spesialpedagogiske barnehageåret for barn med vedtak er på 42 uker.

Flerspråklige barn: Barnehagen har et skjerpet ansvar for å styrke begrepslære og forståelse av hverdagsspråk hos barn med flere språk. Barnehagen må støtte barna når de bruker morsmålet sitt og samtidig arbeide aktivt med å fremme barnas norskspråklige kompetanse.

Eksternt samarbeid

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon. Barns fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Nære samarbeidspartnere for å innfri dette er:

- Helsestasjon,
- Barnevern
- Pedagogisk-psykologisk tjeneste, PPT
- BUP
- Barnehabiliteringen UNN
- Statped

Planlegging, vurdering og dokumentasjon

- Planlegging skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.
- Vurderingsarbeidet skal sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.
- Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i.
- Dokumentasjon av personalets arbeid skal synliggjøre hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.
- Et etisk perspektiv skal ligge til grunn ved dokumentasjon av barnegruppen og enkeltbarn.

Våre tiltak for å oppnå dette:

Her bruker vi blant annet ståstedsanalysene på Udir og brukerundersøkelser for foreldregruppa. De kartleggingsmaterialene vi bruker er «Alle med» og «TRAS».

Gjennom våre pedagogiske planer kvalitetssikrer vi vårt arbeid med barna. For å få dette til må personalet kunne observere, beskrive og reflektere. I vår årskalender står det hvilke tema vi har hver måned og kort hva vi skal gjøre. I månedsplanene står det mer detaljert om hva vi skal gjøre og hvilke aktiviteter som skal gjennomføres. Disse legges ut på «Min barnehage» tilgjengelig for alle foreldre.

Pedagogisk dokumentasjon: For at foreldre skal kunne se noe av hva vi gjør og produserer i barnehagen viser vi bilder med utfyllende tekst både på app og i barnehagen.

Digital praksis i barnehagen

Personalet skal

- Legge til rette for at barna utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer.
- Delta i barnas mediebruk.
- Utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi benytte digitale verktøy for å innhente informasjon til å fremme nysgjerrighet og læring.
- De største barna skal få erfaring med bruk av digitale verktøy, slik som: kamera, bee-bot og nettbrett.
- Digitale spill og oppsøke kunnskap digitalt.
- Barnehagen skal sammen med foreldre lære barna å benytte digitale ressurser på en god og riktig måte (nettvett).

Progresjonsplan for fagområdene

Kommunikasjon, språk og tekst   		
Barna skal få utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. Personalet i vår barnehage skal bidra til flerspråklig mangfold i barnegruppa.		
1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: ◆ Støtte flerspråklige barn med enkle begrep. ◆ Begrepsinnlæring. ◆ Parallell lek i barnegruppa Hvordan: ◆ Samtaler om felles opplevelser hver dag. ◆ Gjenta ulike begreper for barna. ◆ Dele med hverandre. ◆ Personalet skal delta aktivt i lek med barna ◆ Bildestøtte, konkrete og digitale verktøy ◆ Språkverktøy: <i>Steg for steg</i>, <i>Språkkista</i> og <i>Snakkepakken</i>. ◆ Lese bøker og bruke konkrete.	Hva: ◆ Støtte flerspråklige barn med bruk av enkle begreper, og støtte de i å bruke sitt morsmål. ◆ Bevisstgjøring på bruk av språket i konfliktsituasjoner og sette ord på følelser. ◆ Øve på å ta ordet, men samtidig lytte til andre. ◆ Legge til rette for deltakelse i lek, der barna utvikler forståelse for lekeregler. ◆ Lære å bruke språket som et hjelpemiddel i konflikter og relasjonshåndtering. Hvordan: ◆ Personalet skal delta aktivt i aktiviteter med barna. ◆ Samtaler om felles opplevelser hver dag. ◆ Oppmuntre til å snakke i plenum. ◆ Fabulere og leke med språket ◆ Se i bøker som kan gi inspirasjon og nytenking. ◆ Høytlesning og lytte til lydbøker. ◆ Sang- og bevegelsesleker ◆ Fortelle/dramatisere eventyr/fortellinger med og uten konkrete. ◆ Språkverktøy: <i>Steg for steg</i>, <i>Språkkista</i> og <i>Snakkepakken</i>. ◆ Digitale verktøy for språkinnlæring	Hva: ◆ Støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål, og benytte hverdagsspråk. ◆ Bruke språket i konfliktsituasjoner og sette ord på følelser. ◆ La tall og alfabet bli en del av barnehagedagen. ◆ Preposisjoner og plassering ◆ Fortelle og gjenfortelle. ◆ Lære å hevde sine meninger, lytte til andre og turtaking. ◆ Faste førskolegrupper for de eldste barna Hvordan: ◆ Personalet skal delta aktivt i aktiviteter med barna. ◆ Brettspill og regellek. ◆ Barna få møte ordbilder, bokstaver, tall og andre symboler på avdelingen. ◆ Høytlesning og lydbøker. ◆ Sanger og historier som inspirerer til fabulering og nyskapning. ◆ Gjenkjenne og øve på eget navn. ◆ Språkverktøy: <i>Steg for steg</i>, <i>Språkkista</i> og <i>Snakkepakken</i>. ◆ Digitale verktøy for språkinnlæring ◆ Skoleforberedende aktiviteter for de eldste.

Kropp, bevegelse, mat og helse



Barnehagen skal legge til rette for at alle barn skal oppleve glede ved fysisk aktivitet, et sunt og variert kosthold. Vi skal jobbe aktivt for å styrke barnas psykiske helse og velvære.

1-2år	3-4år	5-6år
Hva: ♦ Videreutvikle motoriske ferdigheter og kroppskontroll. ♦ Glede av å være ute i naturen. ♦ Øve seg på grov- og finmotorikk. ♦ Lære elementær god hygiene. ♦ Barna får øve på av- og påkledning. ♦ Måltidene skal være en hyggelig stund sammen, med fokus på et sunt kosthold med varierte smaksopplevelser. Hvordan: ♦ La barna gå i ulendt terreng ute, og prøve å klatre. ♦ Vise barna ulike ting man kan gjøre ute i naturen. ♦ Legge til rette for fysiske aktiviteter ute og inne. ♦ Vaske hender før man spiser, og at man vasker seg i ansiktet og på hender etter måltider. ♦ Legge til rette for barna at de får prøve seg ved av-, påkledning. ♦ Personalet skal være aktive og tilstedeværende voksne ♦ Ikke gi barna mer mat enn de klarer å spise. Det skal ikke være negativt å måtte si at man er mett.	Hva: ♦ Videreutvikle motoriske ferdigheter og kroppskontroll. ♦ Bli glad i og fortrolig med sin egen kropp til tross ulikheter. ♦ Glede over å være ute i all slags vær. ♦ Øve på å velge pålegg og smøre maten selv. ♦ Lære mer om matproduksjon ♦ Vi har fokus på hygiene og renslighet. ♦ Lære om bakterier og vanlige sykdommer. ♦ Mer selvstendig med toalettbesøk og av- og påkledning. Hvordan: ♦ Gi barna trygghet til å balansere på kanter, klatre, hinde, hoppe med samlede ben, og lære å huske/gi fart selv. ♦ Anerkjenne barns motoriske grov- og finmotoriske mestring. ♦ Veilede og legge til rette for formingsaktiviteter som øver på finmotorikk. ♦ Legge til rette for selvstendighetstrening mht. toalettbesøk, hygiene, håndvask og av- og påkledning. ♦ Samtaler om kosthold og helse ♦ Personalet skal være aktive og tilstedeværende voksne ♦ Øve på å være selvstendig ved måltider.	Hva: ♦ Videreføre motoriske ferdigheter og utholdenhet i aktiviteter. ♦ Stole på sin egen kropp og utfordre grenser. ♦ Utvide forståelsen for sammenhengen mellom kosthold og helse ♦ Mer forståelse av hvordan kroppen fungerer innvendig og utvendig. ♦ Bli mer selvstendig i hverdagsrutiner. ♦ Få en forståelse av livets sirkel: mat-mennesker-dyr-natur-mat Hvordan: ♦ Grovmotoriske øvelser for å styrke koordinasjon og balanse. ♦ Gå lengre turer i nærmiljøet ♦ Lære om menneskekroppen og dens funksjoner. Enkel anatomi. ♦ Legge til rette for selvstendighetstrening ved toalettbesøk, hygiene, håndvask og av- og påkledning. ♦ Klare å kle seg selv, avpasset værforbehold. ♦ Mulighet til å smake, føle og lukte på forskjellige matvarer, for eksempel med bind for øynene. ♦ Barna skal delta i tilberedning av mat, matproduksjon og lære om matsvinn. ♦ Personalet skal være aktive og tilstedeværende voksne ♦ Temajobb om kosthold og helse.

Kunst, kultur og kreativitet



I barnehagen skal barna få oppleve og skape gjennom ulike estetiske uttrykksformer. Vi skal bidra til at kulturelt mangfold blir en berikelse for barnegruppa.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: ◆ Enkel fargelære. ◆ Lese og se i bøker ◆ Bevegelsessanger og rytmer. ◆ Få kjennskap til ulike formingsmateriell Hvordan: ◆ La barna uttrykke seg estetisk med ulike materialer og konkrete. ◆ Bruke konkrete til eventyr, la barna leke med figurer, dukker, dyr. ◆ Bordteater, flanellograf og utkleddning. ◆ Stableklosser ◆ Sansemotoriske leker ◆ Barna får kjennskap til rytmer og instrument.	Hva: ◆ Mer finmotoriske aktiviteter i forming. ◆ Rollelek og utkleddning ◆ Konstruksjonsleker ◆ Enkel fargelære. Samkoble farger og fargenavn. ◆ Kjennskap til kulturelle uttrykk som billedkunst, musikk, dans, drama, språk, litteratur og film. ◆ Utvide repertoar innenfor musikk, kunst og kultur. Hvordan: ◆ Sangleker, bevegelsessanger, musikk og rytmer. ◆ Eventyr, fortellinger, drama, bordteater og flanellograf. ◆ Klippe, lime, tegne med tusj og fargeblyanter, vannmaling ◆ Perle, fargelegge, konstruere ◆ Eventyr, fortellinger, flere musikk sjangre. ◆ Smålego, treklosser, materiell til rollelek	Hva: ◆ Sanger med flere vers, lytte til musikk ◆ Eventyr, drama og musikk ◆ Uttrykke følelser gjennom forming, sang, musikk og drama ◆ Finmotorikk i tegning, maling og forming ◆ Avansert rollelek ◆ Kunne alle farger, lage systemer, mønster og blande farger ◆ Få en større kjennskap til kulturelle uttrykk som billedkunst, håndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design. Hvordan: ◆ Sanger med mer tekst, og skape ulike musikkopplevelser. ◆ Introdusere ulike musikk- og fortellersjangre. ◆ Oppleve ulike kulturopplevelser ◆ Delta i forming med barna. Reflektere og samtale med barna underveis.

Natur, miljø og teknologi



Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser, og få oppleve naturen som arena for lek og læring.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: ♦ Barna skal ha mulighet til mye utetid i all slags vær, hele året. ♦ Enkel begrepslære om natur ♦ Bruke sansene i lek Hvordan: ♦ Dyrelære, lyder og bilder ♦ Oppleve glede av å være ute. ♦ Utforske naturen sammen med voksne. ♦ Forming i naturen ♦ Øve på grovmotorikk i naturen. ♦ Vannlek ♦ Sansemotoriske leker der barna får bruke alle sansene.	Hva: ♦ Barna skal ha mulighet til mye utetid i all slags vær, hele året. ♦ Tilegne seg kunnskap om natur og dyreliv. ♦ Oppleve nærmiljøet ♦ Teknologi blir læring ♦ Lære om naturvern. ♦ Sansene våre Hvordan: ♦ Barna skal oppleve glede av å delta i lek med både barn og voksne ute. ♦ Oppleve dyreliv og se nærmere på hva nærmiljøet kan tilby av dyreliv. ♦ Turer i nærmiljøet; «småfotan». ♦ Eksperimentere med naturmaterialer. ♦ Teknologi i naturen; kamera og digitalt oppslagsverk. ♦ Få kjennskap til norske dyr og utenlandske dyr, på land, i luft og i vann. Bildekort, film, lyder, bøker, konkrete, osv. ♦ Land-art. Kunst i naturen. ♦ Lære å ta vare på naturen. Forsøpling og matsvinn. ♦ Tilegne seg kunnskap om sansene våre og deres funksjoner	Hva: ♦ Barna skal ha mulighet til mye utetid i all slags vær, hele året. ♦ Se sammenhenger mellom dyr og mennesker. ♦ Bruke naturen som læringsarena ♦ Se sammenhenger og undre seg rundt forskning og eksperimenter. ♦ Benytte teknologi for å lære mer om natur. ♦ Se betydningen av naturvern ♦ Sansene våre Hvordan: ♦ Barna skal oppleve glede av å være ute i ulikt vær. ♦ Få erfaring med dyr i naturen og naturens kretsløp. ♦ Turer i nærmiljøet; «Småfotan» ♦ Forske og eksperimentere i naturen ♦ Bruke naturmaterialer til lek og læring; spill, motorisk lek, konstruksjon, kunst og matlaging. ♦ Gjennomføre samlinger ute. ♦ Dyrelære om både norske og utenlandske dyr på land, i luft og i vann. ♦ Barna dokumenterer egne hendelser med kamera. ♦ Digitalt oppslagsverk. ♦ Miljøvern: ta vare på naturen når vi ferdes i den. Matsvinn, forsøpling og forurensing. ♦ Hvordan fungerer sansene våre? Og hva kan de brukes til? Vi prøver å utfordre våre sanser.

Antall, rom og form

10



Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagliglivet, teknologi, natur, kunst og kultur.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: ◆ Bli kjent med tallene opp til ti. ◆ Bli kjent med noen geometriske figurer: firkant, rund form og trekant form ◆ Begrepslære ◆ Former, symboler, tall og alfabet synlig for barna på avdelingene Hvordan: ◆ Bruke tall og telling i naturlige situasjoner. ◆ Synge sanger med telling. ◆ Kims lek. ◆ Ulike ting for å vise forskjellige størrelser.	Hva: ◆ Kjenne til tallene opp til ti ◆ Kjenne igjen noen geometriske figurer: firkant, sirkel og trekant ◆ Utforske mønster og former ◆ Kjenne igjen de vanlige fargene, og vite hva de heter ◆ Begreper ◆ Preposisjoner ◆ Enkel bruk av digitale verktøy Hvordan: ◆ Eventyr med tall; «Bukkene bruse» og «3 små griser». ◆ Bruke tall og telling i naturlige situasjoner. ◆ Bruke sanger med telling (f.eks «fem små apekatter») ◆ Jakte på former inne og ute. ◆ Perle, lekedeig, tegning ◆ Kims lek med tall, former og størrelser. ◆ Konstruksjonslek (klosser, lego, magneter, puter og sand) ◆ Bli kjent med kamera, nettbrett og beebot.	Hva: ◆ Kjenne til ukedager, måneder og de forskjellige årstidene ◆ Kjenne til bokstaver og tall ◆ Kjenne igjen tallsymbol (terning) ◆ Tidsbegreper: i går, i morgen, osv. ◆ Kunne navn på ukedagene og etter hvert rekkefølgen av dem ◆ Bli kjent med tallremse opp til 20 ◆ Forstå sammenhengen mellom tall og mengder ◆ Størrelser; Vekt og lengder Hvordan: ◆ Eventyr og sanger med tall, størrelser, rekkefølger og preposisjoner. ◆ Samlinger, og samtaler om ukedager, måneder og årstid. Bruke dagstavlen ◆ Telle på fingrene ◆ Bruke fortellinger/eventyr med telling (Geitekillingen som kunne telle til ti) ◆ <i>Burreli-bukk</i> ◆ Spille reglespill ◆ Førskoleoppgaver for rosarussen. ◆ Bruke rim og regler. ◆ Ta i bruk digitale verktøy for å løse oppgaver, utforske og lære; kamera, nettbrett og beebot.

Etikk, religion og filosofi



Barnehagen skal la barna få kjennskap til ulike religioner, livssyn og kulturer gjennom markering av tradisjoner og høytid. Barna skal få en begynnende forståelse av mangfoldets egenverdi, og mulighet til å utforske og undre seg over filosofiske spørsmål.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: ◆ Det å være nysgjerrig. ◆ Bli kjent med hverandre, og snakke om elementære følelser. ◆ Utvikle evne til å vise omsorg for hverandre. Vise empati. ◆ Respektere hverandre. ◆ Bli kjent med ulike kulturer. ◆ Bli kjent med høytider og tradisjoner. ◆ Erfarer å ta egne valg. Hvordan: ◆ Øve på å lytte til hverandre. ◆ Voksne skal være til stede og hjelpe barna i konflikter. ◆ Oppfordre til dialog mellom barna. ◆ Hjelpe barna å sette ord på hendelser og følelser ◆ Voksne skal være lyttende, stille åpne oppfølgingsspørsmål og være undrende i dialog med barna. ◆ <i>Avdelingsregler:</i> ordensregler som lages sammen med barna alle barna, hvert år. Fokus på hva som er tillat.	Hva: ◆ Barna skal få trene på å tenke gjennom ting. Være nysgjerrige. ◆ Bli bevisst på at egne handlinger påvirker andre. ◆ Erfarer å ta egne valg og medbestemme ◆ Følelshåndtering og sosial kompetanse hos barn. ◆ Gjenkjenne følelser hos andre ◆ Utvikle evne til å vise omsorg for hverandre. Vise empati ◆ Respektere hverandre ◆ Jobbe med vennskap. ◆ Bli kjent med kulturer, høytider og tradisjoner Hvordan: ◆ Øve på å lytte til hverandre ◆ Turtaking og samhandle ved matbordet. ◆ Voksne skal veilede og bistå i konflikthåndtering. ◆ Steg for steg; Prate om elementære følelser ◆ Hvordan være venner i samhandling med hverandre? ◆ Undre og undersøke sammen med barna. ◆ Voksne skal være lyttende, stille oppfølgingsspørsmål, være undrene i dialog med barna. ◆ Øve på å si «nei» eller «stopp» for å sette grenser for seg selv. Her bruker vi blant annet Barnehusets kroppskort. ◆ Barn skal erfare at: «Jeg er god nok og det er flott å være forskjellige» ◆ Samtaler og bøker om ulike kulturer og levesett. ◆ Samtaler i hverdagen om viktigheten av mangfold i barnegruppa. ◆ Markering og forberedelse til høytider, tradisjoner innenfor ulike religioner og livssyn ◆ Jobbe aktivt med handlingsplan for mobbing og krenking (Senja kommune)	Hva: ◆ Den gyldne regel: «<i>Alt dere vil at andre skal gjøre mot dere, skal også dere gjøre mot dem</i>» ◆ Kjenne til representerte religioner i barnegruppa ◆ Problemløsning og selvstendig tenking ◆ Samtale og filosofere over grunnleggende spørsmål (natur, liv og død) ◆ Vise respekt og toleranse for hverandre. ◆ Reflektere over hvem man er som person, og hvordan man vil være. ◆ Motvirke mobbing og krenking av barn i barnehagen. Hvordan: ◆ Et særskilt fokus på sosial kompetanseheving hos barn, konflikthåndtering, vennskap, lekeregler og lignende. ◆ Verne om lekesituasjoner der barna er i god relasjon med hverandre ◆ Verdsatte mangfoldet i barnegruppa. ◆ Snakke om ulike religioner ◆ Samarbeide med foreldrene til barna er sentralt i vår jobb med religioner. ◆ Bruke barnas erfaringer som utgangspunkt for samtale ◆ Legge til rette at barna skal få undre og filosofere over grunnleggende spørsmål. ◆ Vi skal styrke barnas selvsikkerhet og trygge de på at de er gode nok! Øve på å si «nei» eller «stopp» for å sette grenser for seg selv. Her bruker vi Barnehusets kroppskort. ◆ Jobbe aktivt med handlingsplan for mobbing og krenking (Senja kommune)

Nærmiljø og samfunn



Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: ♦ Utforske nærmiljøet i og rundt barnehagen ♦ Vi lærer å hjelpe hverandre. ♦ Viktige merkedager barna får kjennskap til. Hvordan: ♦ Personalet skal anerkjenne barnas positive handlinger ovenfor andre, og oppmuntre de til å hjelpe hverandre. ♦ Gå turer i nærmiljøet. ♦ Markere 17 mai: Farge med rødt, hvitt og blått. ♦ Markere samefolkets dag ved bruk av musikk, konkrete og bilder.	Hva: ♦ Utforske nærmiljøet rundt barnehagen. ♦ Delta i fellesskap og samlede aktiviteter. ♦ Ta vare på hverandre. ♦ Viktige merkedager barna får kjennskap til. ♦ Grunnleggende forståelse om vårt samfunn. Hvordan: ♦ Personalet skal anerkjenne barnas positive handlinger ovenfor andre, og oppmuntre de til å hjelpe hverandre. ♦ Gå turer i nærmiljøet som gir muligheter for lek og læring. For eksempel: Gårdsbesøk i nærheten. ♦ Steg for steg: sosial kompetanse ♦ Mindre lekegrupper i barnegruppa for å styrke læring og utvikling. ♦ Temaarbeid: <i>Verdensrommet</i> ♦ Markering av 17 mai ♦ Markering av samefolkets dag. ♦ Internasjonale uker.	Hva: ♦ Utforske nærmiljøet rundt barnehagen. ♦ Delta i fellesskap og samlede aktiviteter. ♦ Demokratiske prinsipper, medbestemmelse ♦ Hvor bor vi? ♦ Utvikle forståelse for ulike tradisjoner og skikker ♦ Få begynnende kunnskap om menneskerettigheter; FN's barnekonvensjon. ♦ Viktige merkedager barna bør ha kjennskap til. ♦ Få kjennskap til skole i nærområdet. Hvordan: ♦ Videreføre besøk i og rundt barnehagen ♦ Førskoleklubb dra på skolebesøk til Vikstranda ♦ Et særskilt fokus på sosial kompetanse der barna skal lære å ta vare på hverandre: Steg for steg. ♦ Mindre lekegrupper for å styrke utvikling og læring hos barna. ♦ Snakke sammen om hvilke land, kommune og område vi bor i. Distanser og plasseringer. ♦ Museumsbesøk, bibliotek.. ♦ Henge opp barnekonvensjonen og ha temaarbeid rundt dette. Lese de store bøkene med barnas rettigheter. ♦ Alle skal bli sett og hørt, men skal også få erfare at de ikke alltid kan få gjennomslag for det de vil og mener. ♦ Temaarbeid om universet, jorda, kontinentet og land, ved bruk av bøker, globus og internett. ♦ Markere 17 mai og Samefolkets dag. Hvorfor markeres disse? Samtal med barna om viktigheten av markeringene. ♦ Markere andre viktige dager i året. Drøftes med barna.

Kommunale satsingsområder

1. Språk og musikk

Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barnet får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer.

Ved å ha fokus på kommunikasjon gjennom musikk kan barna lettere lære språk, kommunikasjon og føle tilhørighet til andre barn. I sang og musikklek kan alle delta selv om de ikke har så gode språkferdigheter. Personalet ønsker inspirasjon til hvordan de kan gjennomføre musikkstunder og legge til rette for gode språkmiljøer og musikkglede i hverdagen.

Bakgrunn for arbeidet
• Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
• «Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling (...). Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk (...). Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen (...)» (Rammeplanen, s:23).
Våre tiltak for å oppnå dette i år
• Barna skal få leke med språk i form av rim og rytmer. • Barna skal få bruke sine kreative evner til å skape og fabulere med språket. • Vi skal støtte og veilede barna i språklig samspill. • Barna skal oppfordres til å bruke språket sitt i ulike estetiske uttrykksformer. • Flerspråkighet skal ses på som en berikelse i barnegruppa, gjennom å synliggjøre, styrke og anerkjenne flere morsmål. • Tema på foreldremøtet i høst (språk og musikk).
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
• Pedagogiske planer gjennom året • Ståstedsanalyser • Kartlegginger • Pedagogisk dokumentasjon ute på avdelingene og ut til foreldre.
Kompetanseutvikling
• Satsningsområde fra Senja kommune. - Nettverk RE-komp - Lærende nettverk om språk og musikk i barnehagen– assistenter/ fagarbeidere og pedagoger - Temajobbing på personalmøter i barnehagen

2. Helsefremmende oppvekst - HOPP

Helsefremmende Oppvekst - HOPP skal være et tverrfaglig kommunalt samarbeid som skal legge til rette for sunn livsstil for barn og unge i barnehager og skole. Vi skal jobbe for et bevist forhold til helse, kosthold og aktivitet.

Prosjektet skal bidra til økt trivsel og forebygging av livsstilssykdommer og inaktivitet.

HOPP består av tre elementer:

- Fokus på et sunt og godt kosthold
- Fokus på fysisk aktivitet
- Kompetanseheving blant de ansatte

Senja kommunes barnehager skal gjennom HOPP gi barna det beste grunnlaget for å lykkes og ha det bra. Visjonen er at HOPP skal gjennomsyre hele lokalsamfunnet til å bli mere aktive, spise sunnere, forebygge helseproblemer og skape bedre trivsel.

Alle anbefalinger innenfor kosthold og fysisk aktivitet følger helsedirektoratets retningslinjer

2.1 Kost og ernæring

Bakgrunn for arbeidet
• Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
• «Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.» (Rammeplanen, 2017,s: 11) Barna skal lære om matens opprinnelse og produksjon, samt et variert kosthold. (s. 49)
Våre tiltak for å oppnå dette i år
• Sunt kosthold/ felles innkjøpslister for matvarer/ Retningslinjer fra HOPP • Vann som tørstedrikk, tilgang hele dagen igjennom, også ute • Minimum 2-3 timer utetid daglig for de eldste barna og tilpasset for de minste. • Personalet skal ha en positiv framtoning i forhold til kosthold • Personalet skal legge til rette for et sunt kosthold i barnehagen. Følger retningslinjene til HOPP med egne idèhefter. • Felles innkjøpsliste • Tilby tidlig frokost til de barna som ikke har spist før de kommer (før 08.00). • Barna har egne drikkeflasker, der vi oppfordre til vann som tørstedrikk • Frukt/grønnsaker til hvert måltid • Varmmat minst en gang i uken, med fokus på næringsrik mat.
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
• Kartlegging og observasjon av barna. • Foreldresamtaler og barnesamtaler. • Vi gjennomfører ståstedsanalyser.

• Evaluerer stadig kosthold og måltider i barnehagen. • Gruppearbeid/refleksjoner om temaet på personalmøter, pedagogmøter og planleggingsdager.
Kompetanseutvikling
• Fokusområde på personalmøter i barnehagen • Satsning i kommunen med HOPP-koordinator, med egen Hopp-leder i barnehagen • -Nettverk og kurs for faglig utvikling og inspirasjon av personalet

2.2 Barns psykiske helse

Bakgrunn for arbeidet
• Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen • Motvirke mobbing i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
• «Barnehagen skal ha en helsefremmende og forbyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen (...). Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser (Rammeplanen, s:11). Barna skal bli trygge på egen kropp og få en positiv oppfatning av seg selv (s:50). • <i>Mobbeloven for barnehager</i> (Barnehageloven, 2020). Om et barn opplever krenkelser, eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
• Personalet skal være gode rollemodeller og delta aktivt i barnas hverdag. • Personalet skal bidra til at barna utvikler et bevisst forhold til retten til å bestemme over egen kropp, og respekt for andres grenser. • Implementere «Steg for steg» i vår hverdag. • Jobbe og gjøre barna kjent med Barnehusets kroppskort; «Stopp, min kropp» • Senja kommunes handlingsplan for å forbygge mobbing og krenking i barnehagen. • Personalet er ansvarlig for å skape gode relasjoner med alle barna.
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
• Vi gjennomfører ståstedsanalyser • TRAS og Alle-med • Foreldresamtaler og barnesamtaler • Kartlegging og observasjon av barna • Evaluerer aktiviteter fortløpende

• Gruppearbeid/refleksjoner om temaet på personalmøter, pedagogmøter og planleggingsdager.
Kompetanseutvikling
• Satsning i kommunen med HOPP-koordinator, med egen Hopp-leder i barnehagen -Nettverk og kurs for faglig utvikling og inspirasjon av personalet • Stadig jobbe aktivt for å avdekke og motvirke mobbing i barnehagen. • «Jeg Vet» er en læringsressurs utarbeidet av Bufdir for barnehager og skoler, for å gi barn og unge kunnskap om vold, overgrep og mobbing. • «Snakkemedbarn.no» • https://www.jegvet.no/barnehage

2.3 Fysisk aktivitet

Bakgrunn for arbeidet
• Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
• <i>Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap (...) Barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av barnehagehverdagen (Rammeplanen, s:11).</i>
Våre tiltak for å oppnå dette i år
• Personalet skal være fysisk aktiv og deltakende i lek med barna. • Personalet skal være gode rollemodeller både inne og ute. • Tilrettelegge for positiv bevegelsesglede for barna både inne og ute, hele året. • Barna skal tilegne seg et sunt forhold til fysisk aktivitet. • 60 min daglig organisert fysisk aktivitet daglig for alle barn. Idèhefter fra HOPP med aktiviteter for både hvile og lek. • Alle barna skal daglig ha mulighet til hvile i barnehagen • Førskolebarna får mulighet for vanntilvenning i basseng. • Fast turdag hver uke. • Barnehagen deltar på «Småfotan» i regi av Midt-Troms friluftsråd.
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
• Kartlegging og observasjon av barna. • Foreldresamtaler og barnesamtaler. • Aktivitetslogg for personalet i utetida. • Vi gjennomfører ståstedsanalyser. • Evaluerer aktiviteter og kosthold.

- Gruppearbeid/refleksjoner om temaet på personalmøter, pedagogmøter og planleggingsdager.

Kompetanseutvikling

- Fokusområde på personalmøter i barnehagen
- Satsning i kommunen med HOPP-koordinator, med egen Hopp-leder i barnehagen
 - Nettverk og kurs for faglig utvikling og inspirasjon av personalet

Planleggingsdager 2021-2022

- Mandag 16. august 2021.
- Oktober 2021. Kursdag for alle barnehagene (dato ikke fastsatt av kommunen).
- Mandag 3. januar 2022.
- Fredag 25. mars 2022
- Fredag 27. mai 2022

